

[Ole Bjørn Kraft.]

end nogen Sinde tidligere siden Fredens Afslutning, og at Udsigten til, at ny Krig kan bryde frem, i Dag er mere frygtelig nærliggende, end den længe har været.

Paa en ganske ejendommelig Maade minder Tilstanden i Europa i Dag om tidligere Perioder i Europas Historie. Da de 20-aarige Napoleonskrige var afsluttet, søgte man, ligesom nu, i Europa at skabe Sikkerhed imod Udbrud af ny Krig og Tilvebringelse af Tilstande, der kunde sikre Løsningen af Stridsspørgsmaalene ad fredelig Vej, gennem de Beslutninger, som Wienerkongressen tog. Men Bestræbelserne mislykkedes, Europa faldt paa ny tilbage i de gamle Magtgrupperinger, og nye Krige blev Følgen.

Efter Verdenskrigen har man søgt gennem Folkeforbundet at skabe et tilsvarende Instrument til Bevarelsen af Freden. Bestræbelserne herfor er naturligvis ikke opgivet og bør ikke opgives, men der er neppe nogen, der vil benægte, at andre og stærke Kræfter i de forskellige Lande allerede nu synes at have mistet Troen paa Muligheden heraf og Tilliden til, at de igennem denne Vej kan naa Opfyldelsen af deres nationale Forhaabninger, eller Tilliden til, at der herigennem kan skabes den fornødne Sikkerhed for deres Frihed og Ukrænkelighed. Man aner allerede i den europæiske Politik en anden Udvikling, der leder bort fra det almindelige Samarbejde til nye Magtgrupperinger i Lighed med Europas Udvikling gennem det 19de Aarhundrede og antagelig med de samme Følger.

Og hvem tør nægte, at der i den tyske Situation i Dag er slaaende Lighedspunkter med en anden Periode i Tysklands Historie, hvor man ogsaa havde forsøgt at gøre dette Rige værgeløst, men hvor det tyske Folk selv brød de Lænker, man havde paalagt det? Uden at ville drage Sammenligningen ud i dens yderste Konsekvenser vil man ikke kunne undgaa i Hitlers Taler til den tyske Ungdom at genfinde noget af den samme Tankegang, den samme Følelses Styrke og den samme Hensigt som i Fichtes berømte: „Taler til den tyske Nation“, og nu som den Gang synes disse Ord at udøve en magisk Fortryllelse over den tyske Ungdom.

Hvorledes man end vil bedømme den nationalsocialistiske Bevægelse i Tyskland, viser dette Valg os et andet Tyskland end det, Fredspagten forudsatte skulde blive det ledende, ikke det Stresemann'ske Tyskland. I Nationalsocialismen er Tyskland

fra før 1914 genopstaaet, den tyske Krigsaand er paa ny blevet vakt og har fundet sine begejstrede Fortalere. Det Tyskland, som her manifesterer sig paa saa utvetydig en Maade, er en politisk Kendsgerning, som alle maa regne med. Hvis man sletter den af sine Overvejelser, vil det Resultat, man naar til, være i skarp Modstrid til den Virkelighed, der omgiver en.

I de andre Stater har Virkningen af de tyske Valg da ogsaa indfundet sig øjeblikkelig og med den Følge, at det ikke er overdrevent at sige, at Arbejdet i Folkeforbundet ved Efterretningen om Valgets Resultat modtog et Chok, der næsten lammede det, og gjorde, at det Arbejde, der var i Gang, kom til at staa i Uvirkelighedens Lys. Jeg har allerede nævnt Briands Tale, og der kunde nævnes andre Beviser derpaa. Briands Tale var jo en Modsætning til hans første og tidligere Udtalelser, men den var en Genklang af den Stemning, som Valget havde fremkaldt i Frankrig, en Stemning, der ikke har faaet et klarere eller mere utvetydigt Udtryk end den Artikel, som den socialdemokratiske Fører Paul Boncour har skrevet i „Le Journal“ om Nedrustningen, i hvilken han bl. a. skrev:

„I et Øjeblik, hvor man ikke mere kan vente af Folkeforbundet, at det vil faa Kraft til klart og utvetydigt at fastslaa, hvad der skal ske, hvis der i et eller andet Hjørne af Europa udbryder en Krig, gælder det for os om at vide, hvordan Landet ligger, og hvad man selv bør gøre“.

Og han fortsætter:

„Et er klart, vi gaar en ny Krig i Møde, at ville bestride dette vilde være lige saa absurd som at nægte, at Kaprustning fører til Krigen. Baa de røde og de sorte Diktatorer er i Aktivitet og rustet af alle Kræfter. Altsaa“ — siger denne Socialist — „lad ogsaa os ruste, ja, lad Frankrig bevæbne sig, da der, hvilket jeg befrygter, ikke eksisterer noget andet Middel. Jeg er imidlertid den sidste til at benægte, at dette er en Politik paa kort Sigt, og ingen vil være uvidende om, hvorhen den fører.“

Saaledes er Situationen, saa stærkt følte Paul Boncour, at det er nødvendigt for de enkelte Stater at skabe national Enighed om Styrkelse af det nationale Forsvar til Bevarelse af den nationale Sikkerhed.

Men nu i Danmark. Ja, ogsaa her har en Socialist haft Ordet, en Socialdemokrat har udtalt sig om Følgerne af det tyske Valg, endogsaa den Mand, der bærer Ansvar for Landets Forsvarsvæsen. Forsvars-